

Załącznik nr 1
do Zarządzenia Nr 31/2024
Dyrektora Liceum Sztuk Plastycznych
w Tarnowie
z dnia 15 lipca 2024 r.

**Standardy ochrony małoletnich przed
krzywdzeniem
w Liceum Sztuk Plastycznych
w Tarnowie
(wersja pełna)**

Spis treści

Wstęp.....	3
Rozdział I	5
Podstawowe terminy	5
Rozdział II	6
Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci	6
Rozdział III	7
Zasady rekrutacji pracowników	7
Rozdział IV	7
Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy uczniem a innym uczniem, opiekunem lub pracownikiem szkoły.....	7
Rozdział V	8
Procedury interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego	8
Rozdział VI	12
Zasady ochrony danych osobowych oraz wizerunku dziecka.....	12
Rozdział VII	13
Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem uczniów do Internetu	13
Rozdział VIII	14
Monitoring stosowania Standardów	14
Rozdział IX	15
Przepisy końcowe.....	15
Załączniki.....	16

Wstęp

Działając na podstawie art. 22b ustawy z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich dyrektor Liceum Sztuk Plastycznych w Tarnowie z dniem 12 lipca 2024 roku wprowadza do stosowania Standardy ochrony małoletnich przed krzywdzeniem w Liceum Sztuk Plastycznych w Tarnowie, których naczelnym celem jest zapewnienie bezpieczeństwa małoletnim uczniom, dbałość o ich dobro, uwzględnianie ich potrzeb i podejmowanie działań w ich jak najlepszym interesie.

W konstruowaniu Standardów ochrony małoletnich przyjęto następujące założenia:

1. Pracownik szkoły traktuje dziecko z szacunkiem oraz uwzględnia jego potrzeby. Realizując te cele, działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych Liceum Sztuk Plastycznych w Tarnowie oraz swoich kompetencji.
2. W szkole nie są zatrudniane osoby mogące zagrażać bezpieczeństwu małoletnich.
3. Wszyscy pracownicy potrafią zdiagnozować symptomy krzywdzenia małoletniego oraz podejmować interwencje w przypadku podejrzenia, że małoletni jest ofiarą przemocy w szkole
4. lub przemocy domowej.
5. Podejmowane w szkole postępowania nie mogą naruszać praw dziecka, praw człowieka, praw ucznia określonych w statucie szkoły oraz bezpieczeństwa danych osobowych.
6. Małoletni wiedzą, jak unikać zagrożeń w kontaktach z dorosłymi i rówieśnikami.
7. Małoletni wiedzą, do kogo zwracać się o pomoc w sytuacjach dla nich trudnych i czynią to mając świadomość skuteczności podejmowanych w szkole działań.
8. Rodzice poszerzają wiedzę i umiejętności o metodach wychowania dziecka bez stosowania przemocy oraz potrafią je uczyć zasad bezpieczeństwa.

Ponadto przyjęto, że:

- 1) prowadzone w szkole postępowanie na wypadek krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia małoletnich jest zorganizowane w sposób zapewniający im skuteczną ochronę;
- 2) działania podejmowane w ramach ochrony małoletnich przed krzywdzeniem są dokumentowane oraz monitorowane i poddawane okresowej weryfikacji przy udziale wszystkich zainteresowanych podmiotów.

Uwzględniając powyższe założenia niniejszy dokument określa standardy ochrony małoletnich przed krzywdzeniem, stanowiące zbiór zasad i procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia ich bezpieczeństwa. Jego najważniejszym celem jest ochrona małoletnich przed różnymi formami przemocy oraz budowanie bezpiecznego i przyjaznego środowiska w szkole.

Standard 1 – Szkoła opracowała, przyjęła i wdrożyła do realizacji Politykę ochrony dzieci przed krzywdzeniem, która określa:

- 1) zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników;
- 2) procedury reagowania na krzywdzenie;
- 3) procedury i osoby odpowiedzialne za przyjęcie zgłoszenia, dokumentowanie i dalsze działania pomocowe;
- 4) zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia;
- 5) zasady bezpiecznych relacji pracownik – uczeń małoletni i pełnoletni, w tym zachowania niedozwolone;
- 6) zasady bezpiecznych relacji uczeń małoletni – uczeń małoletni, uczeń małoletni – uczeń pełnoletni w tym zachowania niedozwolone;

- 7) zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu;
- 8) procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w Internecie, w tym ochrony wizerunku i danych osobowych;
- 9) zasady upowszechniania i ewaluacji Standardów.

Standard 2 – Szkoła stosuje zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników, zapoznaje pracowników ze Standardami.

Standard 3 – Szkoła wdrożyła i stosuje procedury interwencyjne, które znane są i udostępnione wszystkim pracownikom. Każdy pracownik wie komu należy zgłosić informację o krzywdzeniu małoletniego i kto jest odpowiedzialny za działania interwencyjne. Każdemu pracownikowi szkoły udostępnione są dane kontaktowe do lokalnych instytucji odpowiedzialnych za przeciwdziałanie i interwencję w przypadku krzywdzenia małoletnich.

Standard 4 – Szkoła co najmniej raz na 2 lata monitoruje i w razie konieczności ewaluuje zapisy Standardów po konsultacji z pracownikami, uczniami i rodzicami.

Akty prawne na podstawie, których oparte są Standardy ochrony małoletnich przed krzywdzeniem:

1. Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1304 z późn. zm.).
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 z późn. zm. oraz z 2023 r. poz. 289 oraz 535).
3. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 roku w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870).
4. Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2023, poz. 1606).
5. Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1781).
6. Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526 z późn. zm.).
7. Ustawa z dnia 13 stycznia 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw Dz. U. 2023, poz. 289.

Rozdział I Podstawowe terminy

§ 1

Ilekróć w dokumencie „Standardy ochrony małoletnich przed krzywdzeniem” jest mowa o:

- 1) **dyrektorze** – należy przez to rozumieć dyrektora Liceum Sztuk Plastycznych w Tarnowie;
- 2) **pracowniku** – należy przez to rozumieć każdego pracownika Liceum Sztuk Plastycznych w Tarnowie bez względu na formę zatrudnienia, w tym wolontariuszy lub inne osoby, które z racji pełnionej funkcji lub zadań mają (nawet potencjalny) kontakt z małoletnimi;
- 3) **pedagogu** – należy przez to rozumieć osobę zatrudnioną w szkole na stanowisku pedagoga lub pedagoga specjalnego;
- 4) **nauczycielu specjalście** – należy przez to rozumieć osobę, która zatrudniona jest w szkole na stanowisku pedagoga, pedagoga specjalnego lub psychologa;
- 5) **małoletnim** – należy przez to rozumieć każdą osobę do ukończenia 18 roku życia;
- 6) **opiekunie dziecka** – należy przez to rozumieć osobę, która jest uprawniona do reprezentacji dziecka, w szczególności jego rodzic, opiekun prawny lub opiekun faktyczny;
- 7) **zgódzie opiekuna dziecka** – należy przez to rozumieć zgodę co najmniej jednego z rodziców dziecka lub prawnych opiekunów, przy czym w przypadku braku porozumienia pomiędzy prawnymi opiekunami konieczne jest rozstrzygnięcie sprawy przez sąd rodzinny;
- 8) **krzywdzeniu małoletniego** – należy przez to rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika szkoły, lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbywanie.

Krzywdzeniem jest:

- a) **przemoc fizyczna** – jest to celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba uszkodzenia ciała. Skutkiem przemocy fizycznej mogą być złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne, itp.
- b) **przemoc emocjonalna** – to powtarzające się poniżanie, upokarzanie i ośmieszanie dziecka, wciąganie dziecka w konflikt osób dorosłych, manipulowanie nim, brak odpowiedniego wsparcia, uwagi i miłości, stawianie dziecku wymagań i oczekiwań, którym nie jest ono w stanie sprostać,
- c) **przemoc seksualna** – to angażowanie dziecka w aktywność seksualną przez osobę dorosłą. Wykorzystywanie seksualne odnosi się do zachowań z kontaktem fizycznym (np. dotykanie dziecka, współżycie z dzieckiem) oraz zachowania bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie dziecku materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm). Przemoc ta może być jednorazowym incydentem lub powtarzać się przez dłuższy czas.
- d) **przemoc ekonomiczna** – to niezapewnianie odpowiednich warunków do rozwoju dziecka, m.in. odpowiedniego odżywiania, ubrania, potrzeb edukacyjnych czy schronienia, w ramach środków dostępnych rodzicom lub opiekunom. Jest to jedna z form zaniedbania,
- e) **zaniedbywanie** – to niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych dziecka przez rodzica lub opiekuna prawnego, niezapewnienie mu odpowiedniego jedzenia, ubrań, schronienia, opieki medycznej, bezpieczeństwa, brak dozoru nad wypełnianiem obowiązku szkolnego,
- f) **przemoc rówieśnicza** – wszelkie nieprzypadkowe akty godzące w wolność osobistą jednostek lub przyczyniające się do fizycznej, a także psychicznej szkody osoby, wykraczające poza społeczne zasady wzajemnych relacji, np. dręczenie jednych uczniów przez drugich, przezywanie, ublizanie, szydzenie z wyglądu, dysponowanie wizerunkiem bez zgody rówieśnika, bicie, szarpanie,

popychanie, niszczenie rzeczy, zabieranie i wymuszanie pieniędzy, zmuszanie do wykonywania poniżających, ośmieszających czynności, w tym seksualnych. Sprawcą może być pojedyncza osoba lub grupa.

- 7) **dobrostanie dziecka** – należy przez to rozumieć subiektywnie postrzegane przez jednostkę poczucie zadowolenia z fizycznego (zdrowie, kondycja fizyczna), psychicznego i społecznego stanu własnego życia. Dobre samopoczucie psychiczne (dobrostan) stwarza dzieciom najlepszą szansę, żeby wyrosnąć na zadbane, zdrowe osoby dorosłe potrafiące radzić sobie w codziennym życiu;
- 8) **osobie odpowiedzialnej za Internet** – należy przez to rozumieć wyznaczonego przez dyrektora szkoły pracownika, sprawującego nadzór nad korzystaniem z Internetu przez uczniów na terenie szkoły oraz nad bezpieczeństwem małoletnich w Internecie (administrator sieci);
- 9) **Zespół ds. Standardów** – należy przez to rozumieć wyznaczony przez dyrektora zespół sprawujący nadzór nad realizacją niniejszych Standardów. Za realizację Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem i zapewnienie im bezpieczeństwa odpowiedzialni są wszyscy pracownicy szkoły;
- 10) **danych osobowych dziecka** – należy przez to rozumieć wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka;
- 11) **Zespole Interwencyjnym** – należy przez to rozumieć grupę złożoną z nauczycieli specjalistów, dyrektora oraz innych pracowników mających wiedzę o krzywdzeniu dziecka lub o dziecku, podejmującą się współpracy celem udzielenia pomocy dziecku dotkniętemu problemem krzywdzenia;
- 12) **osobie stosującej przemoc domową** – należy przez to rozumieć osobę pełnoletnią, która dopuszcza się przemocy domowej;
- 13) **świadku przemocy domowej** – należy przez to rozumieć osobę, która posiada wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub widziała akt przemocy domowej.

Rozdział II

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci

§ 2

1. Wszyscy pracownicy Liceum Sztuk Plastycznych w Tarnowie posiadają wiedzę z zakresu ochrony dziecka przed krzywdzeniem i podczas wykonywania codziennych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci.
2. Pracownicy szkoły znają i stosują zasady bezpiecznych relacji pracownik – dziecko i dziecko – dziecko stosowanych w szkole.
3. W przypadku uzyskania przez pracownika szkoły informacji, że dziecko jest krzywdzone, pracownik ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej (załącznik nr 1) i przekazania uzyskanej informacji pedagogowi lub dyrektorowi szkoły.
4. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka, pedagog podejmuje rozmowę z opiekunem dziecka, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywując go do szukania pomocy.
5. Pracownicy monitorują sytuację i dobrostan dziecka.
6. Jeżeli zagrożone jest życie i zdrowie dziecka, wzywają pogotowie ratunkowe i policję oraz postępują zgodnie z zaleceniami służb.

Rozdział III

Zasady rekrutacji pracowników

§ 3

1. Szkoła wprowadza zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników.
2. W szkole zatrudnia się pracowników po wcześniejszej weryfikacji w krajowym Rejestrze Karnym, Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym, a w przypadku stanowisk pedagogicznych dodatkowo w Centralnym Rejestrze Orzeczeń Dyscyplinarnych. W przypadku zatrudnienia obcokrajowców weryfikuje się osobę w rejestrach karalności państw trzecich w zakresie określonych przestępstw (lub odpowiadających im czynów zabronionych w przepisach prawa obcego) lub w przypadkach prawem wskazanych poprzez oświadczenia o niekaralności.
3. Dyrektor szkoły określa organizację, stosowanie i dokumentowanie działań podejmowanych w ramach procedur określonych w dokumencie „Standardy ochrony małoletnich”.
4. W szkole prowadzone są szkolenia wszystkich pracowników z zakresu ochrony uczniów przed krzywdzeniem.
5. Osobą odpowiedzialną za przeprowadzenie szkolenia, o którym mowa w ust. 4 w celu przygotowania pracowników do stosowania Standardów, jest pedagog szkolny.
6. Pedagog szkolny zapoznaje pracowników ze Standardami ochrony małoletnich oraz odbiera od każdego pracownika oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami ochrony małoletnich przed krzywdzeniem obowiązującymi w szkole.
7. Pracownicy nowo zatrudnieni są zapoznawani ze Standardami w pierwszym tygodniu pracy i w tym czasie odbierane jest od nich oświadczenie, o którym mowa w ust. 6.
8. Pracownicy szkoły są świadomi swoich praw oraz odpowiedzialności prawnej ciążyącej na nich za nieprzebranie Standardów ochrony małoletnich.
9. Każda osoba prowadząca warsztaty lub zajęcia z małoletnimi na terenie szkoły, a niebędąca pracownikiem Liceum Sztuk Plastycznych w Tarnowie składa oświadczenie o niekaralności i zobowiązanie do przestrzegania podstawowych zasad ochrony dzieci (załącznik nr 2).

Rozdział IV

Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy uczniem a innym uczniem, opiekunem lub pracownikiem szkoły

§ 4

1. Każdy pracownik szkoły jest zobowiązany do utrzymywania profesjonalnej relacji z dziećmi i zastanowienia się, czy reakcja, komunikat bądź działanie wobec dziecka są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych dzieci. Należy działać w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji zachowania.
2. Wszyscy pracownicy szkoły znają treść dokumentu Standardów ochrony małoletnich przed krzywdzeniem i stosują je w codziennej pracy.
3. Szkoła oferuje uczniom edukację w zakresie praw dziecka oraz ochrony przed zagrożeniami przemocą i wykorzystywaniem.
4. Pracownicy szkoły w codziennych kontaktach z uczniami kierują się następującymi zasadami:
 - 1) szanują dziecko;
 - 2) uwzględniają indywidualne potrzeby dziecka;
 - 3) nie wyrażają krytycznych i ośmieszających opinii, uwag i sądów wobec dziecka;

- 4) nie dyskryminują dziecka;
- 5) nie wykorzystują swojej przewagi wobec dziecka.
5. W szczególnych przypadkach, w celu przerwania zachowań dziecka, które zagrażają życiu i zdrowiu jego samego lub innych uzasadnione jest użycie siły przez pracownika szkoły. Jednocześnie szkoła dba o nietykalność cielesną dziecka.
6. Zasady bezpiecznych relacji pracownika z dzieckiem określa załącznik nr 3 do niniejszych Standardów.
7. Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi określa załącznik nr 4 do niniejszych Standardów.

Rozdział V

Procedury interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego

§ 5

W przypadku podjęcia przez pracownika szkoły podejrzenia, że uczeń małoletni jest krzywdzony, pracownik ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej (załącznik nr 1) i przekazania uzyskanej informacji pedagogowi lub dyrektorowi szkoły.

§ 6

1. Pedagog wzywa opiekunów dziecka, którego krzywdzenie podejrzewa, oraz informuje ich o podejrzeniu.
2. Pedagog powinien sporządzić opis sytuacji szkolnej i/lub rodzinnej dziecka na podstawie rozmów z dzieckiem, nauczycielami, wychowawcą i rodzicami, oraz plan pomocy dziecku.
3. Plan pomocy dziecku powinien zawierać wskazania dotyczące:
 - 1) podjęcia przez szkołę działań w celu zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej placówki;
 - 2) wsparcia, jakie szkoła zaoferuje dziecku;
 - 3) skierowania dziecka do specjalistycznej placówki pomocy dziecku, jeżeli istnieje taka potrzeba.

§ 7

1. W przypadkach bardziej skomplikowanych (dotyczących wykorzystywania seksualnego oraz znęcania się fizycznego i psychicznego o dużym nasileniu) dyrektor powołuje Zespół Interwencyjny, w skład którego wchodzi: nauczyciele specjaliści, wychowawca dziecka, dyrektor lub wicedyrektor szkoły oraz inni pracownicy mający wiedzę o krzywdzeniu dziecka lub o dziecku.
2. Zespół Interwencyjny sporządza plan pomocy dziecku, na podstawie opisu sporządzonego przez pedagoga szkolnego oraz innych, uzyskanych przez członków zespołu, informacji.
3. W przypadku, gdy podejrzenie krzywdzenia zgłosili opiekunowie dziecka, powołanie Zespołu jest obligatoryjne. Zespół Interwencyjny wzywa opiekunów dziecka na spotkanie wyjaśniające, podczas którego może zaproponować opiekunom zdiagnozowanie zgłaszanego podejrzenia w zewnętrznej, bezstronnej instytucji.
4. Ze spotkania sporządza się protokół.

§ 8

1. Plan pomocy dziecku jest przedstawiany przez pedagoga opiekunom z zaleceniem współpracy przy jego realizacji.
2. Pedagog informuje opiekunów o obowiązku szkoły zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej instytucji (prokuratura, policja lub sąd rodzinny, ośrodek pomocy społecznej bądź przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego – procedura „Niebieskie Karty”).
3. Po poinformowaniu opiekunów przez pedagoga dyrektor szkoły składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do prokuratury, policji lub wnioski o wgląd w sytuację rodziny do sądu rejonowego, wydziału rodzinnego i nieletnich, ośrodka pomocy społecznej lub przesyła formularz „Niebieska Karta – A” do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego.
4. Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach instytucji wskazanych w punkcie poprzedzającym.
5. W przypadku, gdy podejrzenie krzywdzenia zgłosili opiekunowie dziecka, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone, należy o tym fakcie poinformować opiekunów dziecka na piśmie.

Procedura Niebieskie Karty

Procedura „Niebieskie Karty” jest procedurą interwencji, która swoim działaniem obejmuje wiele służb i ma na celu zatrzymanie przemocy domowej oraz zapewnienie bezpieczeństwa osobie podejrzanej, że jest nią dotknięta. Członkowie szkolnego Zespołu Interwencyjnego opracowują plan pomocy dostosowany do potrzeb rodziny, udzielając jej wszechstronnego i kompleksowego wsparcia w jego realizacji.

Procedurę należy wszcząć na **podstawie samego uzasadnionego podejrzenia** zaistnienia przemocy w rodzinie nawet jeżeli nie jest poparta żadnymi dowodami (art. 9d ust. 4 ustawy), jednak dalsze prowadzenie procedury wymaga uzasadnionego podejrzenia stosowania przemocy wobec członków rodziny (art. 9d ust. 2 ustawy).

1. Pracownik szkoły, jeżeli jest świadkiem krzywdzenia lub zauważa niepokojące symptomy ma obowiązek reagować i jest zobowiązany do poinformowania o zaistniałej sytuacji dyrektora szkoły.
2. „Niebieskie Karty” zakłada dyrektor szkoły.
3. Procedura zostaje wszczęta poprzez wypełnienie formularza „Niebieskie Karty – A” w obecności osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie.
4. W przypadku, gdy podejrzenie stosowania przemocy w rodzinie skierowane jest wobec ucznia niepełnoletniego, czynności podejmowane i realizowane w ramach procedury, przeprowadza się w obecności opiekuna prawnego pod warunkiem, że to nie on jest sprawcą przemocy. Jeżeli istnieje podejrzenie, że to opiekun prawny stosuje przemoc wobec ucznia działania przeprowadza się z udziałem ucznia w obecności innej osoby najbliższej, która jest pełnoletnia. W sytuacji, gdy nie ma możliwości zapewnienia obecności pełnoletniej osoby spokrewnionej z uczniem, za osobę bliską można uznać wychowawcę, który sprawuje opiekę nad klasą, do której uczęszcza uczeń. Działania z udziałem ucznia, powinny być prowadzone w miarę możliwości w obecności pedagoga szkolnego/pedagoga specjalnego.
5. Po wypełnieniu formularza „Niebieskie Karty – A” szkoła ma obowiązek przekazać ten dokument przewodniczącemu Zespołu interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie przy Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, w terminie 7 dni od wszczęcia procedury.
6. Uczniowi, co do którego istnieje podejrzenie, że jest dotknięty przemocą w rodzinie, przekazuje się formularz „Niebieskie Karty –B”. W przypadku, gdy przemoc w rodzinie dotyczy ucznia

niepełnoletniego, formularz „Niebieska Karta – B” przekazuje się opiekunowi prawnemu albo osobie, która zgłosiła podejrzenie stosowania przemocy w rodzinie (formularza „Niebieskie Karty – B” nie przekazuje się osobie, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie).

§ 9

1. Z przebiegu interwencji sporządza się kartę interwencji, której wzór stanowi załącznik nr 6 do niniejszych Standardów.
2. Kartę załącza się do rejestru interwencji.
3. Wszyscy pracownicy szkoły i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

Krzywdzenie ze strony pracownika lub współpracownika

§ 10

1. W przypadku, gdy zgłoszono krzywdzenie dziecka przez pracownika lub współpracownika szkoły osoba ta zostaje natychmiast odsunięta od wszelkich form kontaktu z dziećmi (nie tylko dzieckiem pokrzywdzonym) do czasu wyjaśnienia sprawy.
2. Dyrektor szkoły przeprowadza rozmowę z dzieckiem i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) dziecka, w szczególności jego opiekunami. Dyrektor stara się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji (załącznik nr 6).
3. Dyrektor szkoły organizuje spotkanie z opiekunami dziecka, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb.
4. W przypadku, gdy wobec dziecka popełniono przestępstwo, dyrektor sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji lub prokuratury.
5. W przypadku, gdy pracownik lub współpracownik dopuścił się wobec dziecka innej formy krzywdzenia niż popełnienie przestępstwa na jego szkodę, dyrektor szkoły powinien zbadać wszystkie okoliczności sprawy, w szczególności wysłuchać pracownika lub współpracownika podejrzanego o krzywdzenie, dziecko oraz innych świadków zdarzenia. W sytuacji, gdy naruszenie dobra dziecka jest znaczne, w szczególności gdy doszło do dyskryminacji lub naruszenia godności dziecka, dyrektor może rozwiązać stosunek prawny z osobą, która dopuściła się krzywdzenia, lub zarekomendować takie rozwiązanie zwierzchnikom tej osoby. Jeżeli pracownik lub współpracownik, który dopuścił się krzywdzenia, nie jest bezpośrednio zatrudniony przez szkołę, lecz przez podmiot trzeci, wówczas dyrektor może wydać zakaz wstępu tej osoby na teren szkoły, a w razie potrzeby rozwiązuje umowę z instytucją współpracującą.

Krzywdzenie przez inne osoby trzecie

§ 11

1. W przypadku, gdy zgłoszono krzywdzenie dziecka przez osobę trzecią (obcą, bądź spokrewnioną), pedagog przeprowadza rozmowę z dzieckiem i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) dziecka, w szczególności jego opiekunami. Pedagog stara się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na z6).
2. Dyrektor szkoły organizuje spotkanie z opiekunami dziecka, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie lub możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb.
3. W przypadku, gdy wobec dziecka popełniono przestępstwo dyrektor sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji lub prokuratury.
4. W przypadku, gdy z rozmowy z opiekunami wynika, że nie są oni zainteresowani pomocą dziecku, ignorują zdarzenie lub w inny sposób nie wspierają dziecka, które doświadczyło krzywdzenia dyrektor szkoły sporządza wniosek o wgląd w sytuację rodziny, który kieruje do właściwego sądu rodzinnego.
5. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji instytucji, o których mowa w punktach poprzedzających.

Krzywdzenie ze strony rodziców/opiekunów

§ 12

1. W przypadku, gdy zgłoszono krzywdzenie dziecka przez opiekunów, dyrektor szkoły przeprowadza rozmowę z dzieckiem i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) dziecka. Pedagog stara się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji (załącznik nr 6).
2. W przypadku, gdy wobec dziecka popełniono przestępstwo, dyrektor szkoły sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji lub prokuratury.
3. W przypadku, gdy z przeprowadzonych ustaleń wynika, że opiekun dziecka zaniedbuje jego potrzeby psychofizyczne lub rodzina jest niewydolna wychowawczo (np. dziecko chodzi w nieadekwatnych do pogody ubraniach, opuszcza miejsce zamieszkania bez nadzoru osoby dorosłej), rodzina stosuje przemoc wobec dziecka (rodzic lub inny domownik krzyczy na dziecko, stosuje klapsy lub podobne rodzajowo kary fizyczne), dyrektor informuje właściwy ośrodek pomocy społecznej o potrzebie pomocy rodzinie, gdy niespełnianie potrzeb wynika z sytuacji ubóstwa, bądź - w przypadku przemocy i zaniedbania - konieczności wszczęcia procedury Niebieskie Karty.
4. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji instytucji, o których mowa w punktach poprzedzających.

Krzywdzenie rówieśnicze

§ 13

1. W przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez innego ucznia pedagog przeprowadza rozmowę z dzieckiem podejrzanym o krzywdzenie oraz jego opiekunami, a także oddzielnie z dzieckiem poddawany krzywdzeniu i jego opiekunami. Pedagog rozmawia również z innymi osobami mającymi wiedzę o zdarzeniu. W trakcie rozmów dąży do ustalenia przebiegu zdarzenia, a także wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka krzywdzonego. Ustalenia spisuje na karcie interwencji (załącznik nr 6). Dla dziecka krzywdzącego oraz krzywdzonego sporządza się oddzielne karty interwencji.
2. Wspólnie z opiekunami dziecka krzywdzącego pedagog opracowuje plan naprawczy, celem zmiany niepożądanych zachowań.
3. Z opiekunami dziecka poddawanego krzywdzeniu pedagog opracowuje plan zapewnienia mu bezpieczeństwa, włączając w ten plan sposoby odizolowania go od źródeł zagrożenia.
4. W trakcie rozmów pedagog upewnia się, że dziecko podejrzanym o krzywdzenie innego dziecka samo nie jest krzywdzone przez opiekunów, innych dorosłych bądź inne dzieci. W przypadku potwierdzenia takiej okoliczności należy zastosować adekwatną procedurę z niniejszego dokumentu.
5. W przypadku, gdy dziecko krzywdzące nie uczęszcza do szkoły, pedagog rozmawia z dzieckiem poddawany krzywdzeniu, innymi osobami mającymi wiedzę o zdarzeniu, a także z rodzicami dziecka krzywdzonego celem ustalenia przebiegu zdarzenia, a także wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka. Dyrektor szkoły organizuje spotkanie z opiekunami dziecka, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie lub możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb oraz o sposobach reakcji na zdarzenie (poinformowanie sądu rodzinnego, poinformowanie szkoły, poinformowanie opiekunów dziecka krzywdzącego).
6. Jeżeli osobą podejrzaną o krzywdzenie jest dziecko w wieku od 10 do 17 lat, a jego zachowanie stanowi czyn karalny, dyrektor informuje właściwy miejscowo sąd rodzinny lub policję poprzez pisemne zawiadomienie.
7. Jeżeli osobą podejrzaną o krzywdzenie jest dziecko powyżej lat 17, a jego zachowanie stanowi przestępstwo, wówczas dyrektor informuje właściwą miejscowo jednostkę policji lub prokuratury poprzez pisemne zawiadomienie.

Rozdział VI

Zasady ochrony danych osobowych oraz wizerunku dziecka

§ 14

1. Szkoła zapewnia najwyższe standardy ochrony danych osobowych dzieci zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
2. Szkoła, uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka.

§ 15

1. Pracownikowi szkoły nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku dziecka (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka) na terenie placówki bez pisemnej zgody opiekuna prawnego dziecka.
2. Upublicznienie przez pracownika szkoły wizerunku dziecka utrwalonego w jakiegokolwiek formie (fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga pisemnej zgody opiekuna prawnego dziecka.
3. Pisemna zgoda, o której mowa w ust. 2, zawiera informację, gdzie będzie umieszczony zarejestrowany wizerunek i w jakim kontekście będzie wykorzystywany.
4. Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych do opiekuna dziecka – bez wiedzy i zgody tego opiekuna.
5. Jeżeli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak: zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda rodzica lub opiekuna prawnego na utrwalanie wizerunku dziecka nie jest wymagana.
6. Pracownik szkoły może wykorzystać informacje o dziecku w celach szkoleniowych lub edukacyjnych wyłącznie z zachowaniem anonimowości dziecka oraz w sposób uniemożliwiający identyfikację dziecka.

Rozdział VII

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem uczniów do Internetu

§ 16

1. Szkoła zapewnia uczniom dostęp do Internetu oraz podejmuje działania zabezpieczające uczniów przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju, w szczególności instaluje i aktualizuje oprogramowanie zabezpieczające.
2. Szkoła zapewnia uczniom możliwość korzystania z Internetu w czasie trwania zajęć oraz poza nimi, również za pomocą sieci wifi szkoły, po podaniu hasła.
3. W przypadku dostępu realizowanego pod nadzorem nauczyciela, nauczyciel ma obowiązek informowania uczniów o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu. Nauczyciel czuwa także nad bezpieczeństwem korzystania z Internetu przez uczniów podczas lekcji.
4. Przynajmniej raz w roku w ramach godzin wychowawczych przeprowadza się z uczniami rozmowy na temat bezpieczeństwa w Internecie i zagrożeń z nim związanych.

§ 17

1. Osoba odpowiedzialna za Internet dba, aby sieć internetowa organizacji placówki była zabezpieczona przed niebezpiecznymi treściami, instalując i aktualizując odpowiednie, nowoczesne oprogramowanie.
2. W przypadku znalezienia niebezpiecznych i niepożądanych treści administrator sieci stara się ustalić, kto korzystał z komputera w czasie ich wprowadzenia.
3. Informację o uczniu, który korzystał z komputera w czasie wprowadzenia niebezpiecznych treści, administrator sieci przekazuje dyrektorowi szkoły, który organizuje dla ucznia rozmowę z pedagogiem.
4. Pedagog przeprowadza z dzieckiem, o którym mowa w punktach poprzedzających, rozmowę na temat bezpieczeństwa w Internecie.
5. Jeżeli w wyniku przeprowadzonej rozmowy pedagog uzyska informację, że dziecko jest krzywdzone, podejmuje działania opisane w procedurze interwencji niniejszych Standardów.

Procedura postępowania w przypadku ujawnienia cyberprzemocy:

§ 18

1. Nauczyciel lub inna osoba posiadająca wiedzę o zdarzeniu informuje o tym fakcie pedagoga lub dyrektora szkoły.
2. Osoba, której zgłoszono zdarzenie zobowiązana jest wyjaśnić zdarzenie i ewentualnie ustalić sprawcę.
3. Pedagog zobowiązany jest:
 - 1) porozmawiać z poszkodowanym uczniem (udzielić wsparcia psychicznego, porady),
 - 2) porozmawiać ze sprawcą, ustalić okoliczności zajścia, zobowiązać ucznia do zaprzestania takiego postępowania i usunięcia materiałów z sieci,
 - 3) powiadomić opiekunów poszkodowanego ucznia o zdarzeniu,
 - 4) powiadomić opiekunów sprawcy o zajściu, omówić z nimi zachowanie dziecka,
 - 5) zaproponować pomoc psychologiczno-pedagogiczną uczniom (poszkodowany, sprawca), jeżeli jest taka potrzeba.
4. W przypadku, gdy sprawca nie stosuje się do ustaleń i jeśli dziecko jest nadal krzywdzone dyrektor podejmuje stosowne działania prawne.
5. W przypadku, gdy sprawca cyberprzemocy jest nieznan, dyrektor po rozpoznaniu sprawy informuje opiekunów prawnych poszkodowanego ucznia o możliwości zawiadomienia policji lub sam zawiadamia policję.

Rozdział VIII

Monitoring stosowania Standardów

§ 19

1. Standardy ochrony małoletnich przed krzywdzeniem obowiązujące w Liceum Sztuk Plastycznych w Tarnowie podlegają corocznemu przeglądowi i aktualizacji.
2. Przeglądu standardów dokonuje Zespół do spraw standardów, w skład którego wchodzi wicedyrektor szkoły, pedagog szkolny i pedagog specjalny.
3. Zespół do spraw standardów jest odpowiedzialny za realizację następujących zadań:
 - 1) monitoruje realizację i przestrzeganie Standardów w szkole;
 - 2) reaguje na sygnały naruszenia Standardów;
 - 3) prowadzi rejestr naruszeń Standardów;
 - 4) dokonuje przeglądów Standardów, ocenia zgodność z przepisami prawa powszechnie obowiązującego oraz ich skuteczność w zakresie ochrony małoletnich;
 - 5) przeprowadza wśród pracowników szkoły, raz w roku, ankietę monitorującą poziom realizacji Standardów oraz dokonuje opracowania wyników ankiet (wzór ankiety stanowi załącznik nr 7 do niniejszych Standardów);
 - 6) w ramach weryfikacji Standardów konsultuje się z dziećmi i ich opiekunami;
 - 7) sporządza raport z monitoringu Standardów, który następnie przekazuje dyrektorowi szkoły.
4. W przypadku, gdy Standardy nie są zgodne z przepisami prawa powszechnie obowiązującego lub nie odpowiadają potrzebom ochrony małoletnich, Zespół w przedstawianym raporcie proponuje wprowadzenie zmian i aktualizacji Standardów.
5. Dyrektor szkoły w razie potrzeby wprowadza do Standardów niezbędne zmiany i ogłasza pracownikom szkoły, uczniom i ich opiekunom nowe brzmienie Standardów.

Rozdział IX

Przepisy końcowe

§ 20

1. Standardy wchodzą w życie z dniem ogłoszenia zarządzenia dyrektora.
2. Ogłoszenie Standardów następuje poprzez opublikowanie na stronie internetowej szkoły oraz wywieszone na tablicy ogłoszeń w siedzibie szkoły w wersji pełnej oraz skróconej, przeznaczonej dla małoletnich.
3. Pracownicy szkoły potwierdzają podpisami zapoznanie się ze Standardami.
4. Standardy ochrony małoletnich przed krzywdzeniem udostępnione są również w wersji skróconej, przeznaczonej dla uczniów małoletnich.

Notatka służbowa

Dotyczy ucznia
(imię i nazwisko, klasa)

W dniu otrzymałam(-em) następujące informacje/zauważyłem(am)
następujące objawy*, na podstawie których można podejrzewać krzywdzenie dziecka:

.....
.....
.....
.....

Opis sytuacji / zdarzenia:

.....
.....
.....

Podjęte działania:

.....
.....
.....
.....

.....
czytelny podpis

* odpowiednie podkreślić

.....
miejsowość i data

**Oświadczenie o niekaralności i zobowiązaniu do przestrzegania
podstawowych zasad ochrony dzieci**

Ja, nr PESEL oświadczam,
że nie byłam/em skazana/y za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności,
i przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego i nie toczy się przeciwko mnie żadne
postępowanie karne ani dyscyplinarne w tym zakresie. Ponadto oświadczam, że zapoznałam/-em się
z zasadami ochrony dzieci obowiązującymi w Liceum Sztuk Plastycznych w Tarnowie i zobowiązuję
się do ich przestrzegania.

.....
czytelny podpis

Zasady bezpiecznych relacji pracownika z dzieckiem

Jesteś zobowiązany/a do utrzymania profesjonalnej relacji z małoletnimi i każdorazowego rozważania, czy Twoja reakcja, komunikat bądź działanie wobec dziecka są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione oraz sprawiedliwe wobec innych małoletnich.

1. W komunikacji z nieletnim zachowaj cierpliwość i szacunek.
2. Słuchaj uważnie małoletniego i udzielaj mu odpowiedzi adekwatnych do wieku i sytuacji.
3. Zapewnij małoletnich, że jeżeli czują się niekomfortowo z jakimś zachowaniem, sytuacją czy słowami - mogą o tym powiedzieć Tobie lub innej przez Ciebie wyznaczonej osobie. Mogą także oczekiwać pomocy.
4. Doceniaj i szanuj wkład małoletnich w podejmowanie działań i traktuj ich równo - bez względu na płeć, orientację seksualną, sprawność/niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopoglądowy.
5. Nie faworyzuj, a przynajmniej unikaj faworyzowania.
6. Szanuj prawo małoletniego do prywatności, a jeżeli musisz odstąpić od tej zasady wyjaśnij z jakiego powodu to robisz (np. aby chronić dziecko).
7. Podejmując decyzje dotyczące małoletniego - poinformuj go o tym i staraj się brać pod uwagę jego oczekiwania.
8. Unikaj zbędnego ryzyka w pracy z małoletnim - sprawdzaj czy sprzęt i otoczenie jest bezpieczne.
9. Nie zawstydzaj, nie upokarzaj, nie lekceważ i nie obrażaj małoletniego.
10. W komunikacji z małoletnim nie używaj krzyku.
11. Nie nawiązuj z małoletnimi jakichkolwiek relacji intymnych lub seksualnych (np. seksualne żarty, komentarze, gesty). Wszystkie ryzykowne sytuacje, które obejmują zauroczenie małoletnim przez pracownika lub pracownikiem przez małoletniego, muszą być zgłoszone Dyrekcji. Jeśli jesteś ich świadkiem reaguj pamiętając, by zachować godność osób zainteresowanych.
12. Nie utrwalaj wizerunku małoletniego, dla potrzeb prywatnych (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie). Dotyczy to także umożliwiania osobom trzecim utrwalania wizerunków dzieci - jeśli Dyrekcja nie została o tym poinformowana, nie wyraziła na to zgody i nie uzyskała zgód rodziców/opiekunów prawnych. Nie dotyczy to zdjęć dokumentujących dane wydarzenie zgodne z art. 81 prawa autorskiego.
13. Nie zapraszaj małoletniego do swojego domu/mieszkania.
14. Jeśli zachodzi konieczność spotkania z małoletnim poza godzinami pracy – musisz poinformować o tym Dyrekcję, a rodzice i małoletni muszą wyrazić zgodę na taki kontakt.
UWAGA: sformułowanie "godziny pracy" oznacza zajęcia przewidziane planem lekcji oraz spotkania odbywane w ramach działalności kół zainteresowań, szkolonych organizacji młodzieżowych itp.
15. Właściwą formą komunikacji z małoletnim i ich rodzicami poza godzinami pracy – jeśli zachodzi taka konieczność - są kanały służbowe (e-mail, dziennik elektroniczny, telefon służbowy).

16. Nie proponuj małoletnim alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również nie używaj takich substancji w obecności dzieci.
17. Jeżeli będziesz świadkiem jakichkolwiek z wyżej opisanych zachowań, sytuacji ze strony innych dorosłych lub dzieci, zawsze poinformuj o tym Dyrektora lub postąp zgodnie z procedurą interwencji opisaną w Standardach.
18. Jeżeli utrzymujesz relacje towarzyskie lub rodzinne z rodzicami małoletniego albo jeśli małoletni i rodzice są osobami bliskimi wobec pracownika – zachowaj poufność wszystkich informacji dotyczących innych dzieci, ich rodziców oraz opiekunów.
19. Nie przyjmuj pieniędzy ani prezentów od małoletnich ani ich rodziców.
20. Nie ujawniaj informacji wrażliwych dotyczących małoletniego wobec osób nieuprawnionych – w tym wobec innych małoletnich. Obejmuje to wizerunek dziecka, informacje o jego sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej.
21. Nie zachowuj się w obecności małoletnich w sposób niestosowny. Obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w odpowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec nieletniego relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).
22. Nie naruszaj nietykalności fizycznej małoletniego.
23. Nie dotykaj małoletniego w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.
24. Nie angażuj się w takie czynności jak łaskotanie, udawanie walki z małoletnim czy brutalne zabawy fizyczne.
25. Zachowaj szczególną ostrożność wobec dzieci, które doświadczyły nadużycia i krzywdzenia – w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania. Takie doświadczenia mogą czasem sprawić, że dziecko będzie dążyć do nawiązywania niestosownych bądź nieadekwatnych fizycznych kontaktów z dorosłymi. W takich sytuacjach powinieneś reagować z wyczuciem, jednak stanowczo i pomóc małoletniemu zrozumieć znaczenie osobistych granic.
26. Kontakt fizyczny z dzieckiem nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywanym, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy.
27. Podczas wyjazdów wycieczek niedopuszczalne jest spanie z małoletnim w jednym pokoju.
28. Jeżeli będziesz świadkiem w/w wymienionych zachowań / sytuacji ze strony innych dorosłych lub małoletnich zawsze poinformuj o tym Dyrektora lub postępuj zgodnie z procedurą interwencji opisaną w Standardach.

Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi

W naszej szkole nie ma zgody na żadną formę przemocy ani fizyczną, ani psychiczną, ani słowną, ani na cyberprzemoc! Każdy z nas rozumie, że różnimy się od siebie. Szanujemy się i akceptujemy.

Preferowane zachowania pozytywne:

1. W komunikacji z kolegami/koleżankami zachowaj szacunek, nie przerywaj innym, gdy się wypowiadają. Słuchaj innych, gdy mówią.
2. Pamiętaj, że każdy ma prawo do wyrażenia własnego zdania, myśli i przekonań - jeśli nie naruszają one dobra osobistego innych ludzi.
3. Pamiętaj, że żarty które nie bawią innych nie są żartami. Natychmiast przerywaj taką zabawę słowną.
4. Stosuj słowo "NIE" jeśli dana forma interakcji Ci się nie podoba.
5. Jeśli pojawi się konflikt/problem między Tobą a kolegą/koleżanką, spróbuj go rozwiązać samodzielnie:
 - 1) Wycisz się, zatrzymaj niepotrzebną kłótnię zanim stracisz nad sobą kontrolę, w przeciwnym razie konflikt tylko się pogłębi.
 - 2) Powiedz, co według Ciebie jest problemem, a co przyczyną nieporozumienia, czego oczekujesz.
 - 3) Słuchaj co mówi druga osoba, jakie są jej odczucia, czego ona oczekuje i podsumuj to co usłyszałeś/usłyszałaś.
 - 4) Upewnij się, że Twój rozmówca powiedział wszystko co chciał powiedzieć.
 - 5) Wymyślcie rozwiązania, które będą satysfakcjonujące dla Was obojga.
 - 6) Jeśli nie uda się rozwiązać konfliktu – pamiętaj, że zawsze możesz się zwrócić o pomoc do wychowawcy, innego nauczyciela i/lub specjalisty.
6. Szanuj przestrzeń intymną swoich kolegów/koleżanek.
7. Jeśli chcesz pożyczyć jakąś rzecz od kolegi/koleżanki zapytaj.
8. Szanuj prawo innych do prywatności, nie przeglądaj rzeczy, telefonu, tabletu, komputera innych osób. Nie zabieraj, nie ukrywaj rzeczy innych osób.
9. Unikaj wchodzenia w sytuacje, które mogą mieć dla Ciebie i innych negatywne konsekwencje.

Unikaj zachowań negatywnych:

1. Nie krzycz na koleżanki, kolegów, nie lekceważ, nie obrażaj, nie wyśmiewaj, nie wykluczaj z grupy.
2. Nie używaj języka nienawiści i hejtu.
3. Nie bij, nie popychaj, nie szturchaj ani w inny sposób nie naruszaj nietykalności fizycznej koleżanki/kolegi, ani nie używaj jakiegokolwiek innej formy przemocy fizycznej.
4. Nie nagrywaj ani nie rozpowszechniaj wizerunku kolegi/koleżanki bez wyrażonej przez nich zgody.
5. Nie wyrażaj negatywnych, prześmiewczych opinii na temat zachowań, pracy, wyglądu kolegów/koleżanek.

6. Nie spożywaj alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, nie zachęcaj do ich spożywania kolegów/koleżanki.
7. Jeżeli będziesz świadkiem wyżej opisanych zachowań, sytuacji ze strony innych dorosłych lub dzieci zawsze poinformuj o tym wychowawcę, innego nauczyciela lub specjalistę.

Plan pomocy małoletniemu w sytuacji krzywdzenia.

Dane dziecka, którego dotyczy diagnozowanie:

.....

I. Diagnoza sytuacji

1. Zachowania ucznia:

U dziecka daje się zauważyć:

- 1) Wyraźną przewagę w okazywaniu przez dziecko takich uczuć, jak złość, gniew, wrogość.
- 2) Dziecko okazuje bardzo mało emocji zarówno pozytywnych, jak i negatywnych.
- 3) Dziecko okazuje wzmożone wahania w ujawnianiu emocji, podczas rozmowy często zmienia się jego nastrój emocjonalny.
- 4) Dziecko często okazuje smutek, znudzenie, przy jednoczesnym braku lub niewielkiej ilości uczuć pozytywnych.
- 5) Dziecko czuje się zależne od innych, nie podejmuje wysiłku, aby rozwiązać problem, lecz czeka, aż ktoś rozwiąże go za nie, często denerwuje się przy tym.
- 6) Dziecko prezentuje w relacji głównie obojętność, brak zaufania i niechęć przed tym, aby otwierać się przed drugim człowiekiem, korzystać z jego pomocy.
- 7) Dziecko prowokuje innych do tego, aby między nimi a dzieckiem miało miejsce wzajemne okazywanie wrogości.
- 8) Dziecko podejrzewa, że inni mają złe intencje wobec niego.
- 9) Dziecko nie wierzy we własne możliwości, jest przekonane, że nic mu się nie uda, nic nie umie.
- 10) Widoczne ślady po samookaleczaniu się, np. ślady po nacięciach na rękach, nogach, ślady po uderzeniu głową o twarde przedmioty.
- 11) Wiadomo z wywiadu, że dziecko często uskarża się na różne dolegliwości zdrowotne, np. ból brzucha, ból głowy, ból nogi, ból ręki itd.
- 12) Dziecko często wycofuje się w relacjach z rówieśnikami.
- 13) Dziecko często jest agresywne w relacjach z rówieśnikami.
- 14) Dziecko często wchodzi w konflikty z rówieśnikami.
- 15) Dziecku zdarza się używanie gróźb w relacjach z innymi dziećmi, zastraszanie ich, reagowanie agresją wtedy, kiedy ktoś je denerwuje.
- 16) Dziecko jest mało zaangażowane w naukę szkolną, niechętnie uczy się.
- 17) Dziecko unika zadań umysłowych.
- 18) Dziecko ma niskie wyniki w nauce.

2. Funkcjonowanie emocjonalne:

.....
.....

3. Funkcjonowanie społeczne (relacje z rówieśnikami, relacje z dorosłymi):

.....
.....

4. Ogólny stan zdrowia:

.....
.....

5. Edukacja ucznia:

.....
.....

II. Podjęte działania wspierające:

1. pomoc psychologiczno-pedagogiczna (terapię, grupy wsparcia)
2. skierowanie do instytucji zewnętrznych
3. pomoc materialna, rzeczowa, finansowa
4. powiadomienie instytucji zewnętrznej (CUS, policja, CPR itp.)

Data sporządzenia planu:

Podpisy:

1.
2.
3.
4.
5.

Karta interwencji

Imię i nazwisko ucznia		
Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia)		
Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia (stanowisko)		
Opis działań podjętych przez pedagoga szkolnego/ /pedagoga specjalnego	Data	Działanie
Spotkania z opiekunami małoletniego	Data	Opis spotkania
Forma podjętej interwencji (zakreślić właściwe)	<ul style="list-style-type: none"> • zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, • wniosek o wgląd w sytuację ucznia/rodziny, • inny rodzaj interwencji. Jaki? 	

Dane dotyczące interwencji (nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję).	Data	
Wyniki interwencji: działania organów wymiaru sprawiedliwości, jeśli placówka uzyskała informacje o wynikach/działania placówki/działania rodziców	Data	Działanie / nazwa wykonawcy działania

Anonimowa ankieta monitorująca przestrzeganie Standardów ochrony małoletnich przed krzywdzeniem

Instrukcja

Poniższa ankieta dotyczy monitoringu przestrzegania standardów ochrony dzieci. Proszę o udzielenie szczerych i zgodnych z prawdą odpowiedzi. Ankieta jest anonimowa.

1. Czy znany jest Pani/Panu dokument „Standardy ochrony małoletnich przed krzywdzeniem”?

Tak Nie

2. Czy zapoznała się Pani/Pan się z treścią tego dokumentu?

Tak Nie

3. Czy stosuje Pani/Pan w swojej pracy zapisy tego dokumentu?

Tak Nie

4. Czy Pani/Pana zdaniem w Liceum Sztuk Plastycznych przestrzegane są przez dorosłych Standardy ochrony małoletnich przed krzywdzeniem?

Tak Nie

5. Jeżeli NIE, to w jakim zakresie?

.....
.....
.....

6. Czy zaobserwowała Pani/Pan naruszenie zasad zawartych w Standardach ochrony dzieci przed krzywdzeniem przez innego pracownika szkoły?

Tak Nie

7. Czy potrafi Pani/Pan rozpoznawać objawy krzywdzenia dzieci?

Tak Nie

8. Czy wie Pani/Pan jak reagować na objawy krzywdzenia dzieci?

Tak Nie

9. Czy ma Pani/ Pan propozycję dotyczącą zmian standardów ochrony dziecka w naszej szkole? Jeśli TAK, to czego dotyczy?

.....
.....
.....

Dziękujemy za wypełnienie ankiety.